

Odkaz:

Rozsudek Soudního dvora ze dne 18. června 1998, Komise Evropských společenství proti Italské republice, věc C-35/96, Recueil 1998, s. I-3851¹

Klíčová slova:

Žaloba pro nesplnění povinnosti – Kartelová dohoda – Stanovení obchodních tarifů – Celní zástupci – Právní předpisy posilující účinky kartelové dohody

Předmět:

Určení, že Italská republika tím, že přijala a ponechává v platnosti zákon, který udělením příslušné rozhodovací pravomoci vyžaduje od Consiglio nazionale degli spedizionieri doganali (Národní rada celních zástupců), aby přijala rozhodnutí sdružení podniků, které odporuje článku 85 Smlouvy o EHS, neboť stanoví závazný tarif pro všechny celní zástupce, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 5 a 85 této smlouvy

Skutkové okolnosti:

(Část „Skutkové okolnosti“ není převzata.)

Právní otázky:

- 1 Návrhem došlým Soudnímu dvoru dne 9. února 1996 Komise Evropských společenství podala podle článku 169 Smlouvy o EHS žalobu, jejímž předmětem je určení, že Italská republika tím, že přijala a ponechává v platnosti zákon, který udělením příslušné rozhodovací pravomoci vyžaduje od Consiglio nazionale degli spedizionieri doganali (Národní rada celních zástupců, dále jen „CNSD“), aby přijala rozhodnutí sdružení podniků, které odporuje článku 85 Smlouvy o EHS, neboť stanoví závazný tarif pro všechny celní zástupce, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 5 a 85 této smlouvy.
- 2 Činnost nezávislých celních zástupců je v Itálii upravena zákonem č. 1612 ze dne 22. prosince 1960 o právním uznání povolání celního zástupce a o zřízení rejstříků a pojišťovacích fondů pro celní zástupce (GURI č. 4 ze dne 5. ledna 1961, dále jen „zákon č. 1612/1960“), jakož i prováděcími předpisy, zejména prezidentskými a ministerskými nařízeními.
- 3 Tato činnost zahrnuje poskytování služeb v rámci postupů celního řízení (článek 1 zákona č. 1612/1960). K jejímu vykonávání musí mít celní zástupci povolení (licenci) a musí být zapsáni v celostátním rejstříku celních zástupců. Tento rejstřík se skládá z departementních rejstříků vedených Consigli compartimentali (departementní rady celních zástupců), zřízených ve všech celních departementech (články 2 a 4 až 12 zákona č. 1612/1960).
- 4 Dohled nad činností celních zástupců vykonávají departementní rady celních zástupců. Členové těchto rad jsou voleni tajným hlasováním celních zástupců

¹ Jednací jazyk: italština

zapsaných v rejstřících jednotlivých departementních správ na dvouleté období, které může být obnoveno; předsedu si členové volí ze svého středu (článek 10 zákona č. 1612/1960).

- 5 Departementní rady celních zástupců řídí CNSD, která je veřejnoprávním subjektem složeným z devíti členů zvolených v tajném hlasování členy departementních rad celních zástupců; předsedu CNSD volí její členové ze svého středu (článek 12 zákona č. 1612/1960). Do roku 1992 zastával tuto funkci automaticky generální ředitel cel a nepřímých daní. Toto pravidlo však bylo zrušeno článkem 32 nařízení s mocí zákona č. 331 ze dne 30. srpna 1992 (dále jen „nařízení č. 331/1992“). Členové CNSD jsou jmenováni na tříleté období a mohou být zvoleni opětovně (čl. 13 odst. 2 zákona č. 1612/1960).
- 6 Členy departementních rad nebo CNSD mohou být zvoleni jen celní zástupci zapsaní v rejstřících (čl. 8 druhý pododstavec a čl. 22 druhý pododstavec vyhlášky ministra financí ze dne 10. března 1964).
- 7 CNSD je pověřena zejména stanovením tarifu odborných služeb poskytovaných celními zástupci, a to na základě návrhů departementních rad [čl. 14 písm. d) zákona č. 1612/1960]. Tento tarif je závazný (čl. 11 druhý pododstavec zákona č. 1612/1960). Ti, kdo jej poruší, se vystavují disciplinárním opatřením od výtky po dočasné vyškrtnutí z rejstříku v případě opakovaného porušení, a dokonce až po trvalé vyškrtnutí z rejstříku v případě druhého dočasného vyškrtnutí během pěti let (články 38 až 40 vyhlášky ministra financí ze dne 10. března 1964 o prováděcích pravidlech k zákonu č. 1612/1960, *GURI*, supplemento ordinario, č. 102, ze dne 24. dubna 1964).
- 8 CNSD na své schůzi konané dne 21. března 1988 přijala tarif odborných služeb celních zástupců (dále jen „tarif“), který zní takto:

„Tento tarif stanoví minimální a maximální částky, které se platí za celní činnosti a služby poskytované v oblasti měnové, obchodní a daňové, včetně daňových sporů. Při určení ceny v konkrétním případě, mezi minimální a maximální částkou, je třeba přihlížet k charakteristikám, povaze a významu dané služby“ (článek 1).

„Článek 1 tohoto tarifu je pro příkazce vždy závazný; jakékoli odchylné ujednání je neplatné [...]“ (článek 5).

„Národní rada celních zástupců je oprávněna stanovit zvláštní nebo dočasné odchylky od minimálních částek stanovených tímto tarifem“ (článek 6).

„Národní rada celních zástupců aktualizuje tento tarif na základě indexů sdělených Istat (Ústřední statistický ústav) – oblast průmyslu – s účinností ode dne příslušného rozhodnutí“ (článek 7).
- 9 Tarif byl schválen vyhláškou italského ministra financí ze dne 6. července 1988 (*GURI* č. 168 ze dne 19. července 1988, s. 19).
- 10 Na základě článku 7 tarifu rozhodla CNSD na své schůzi konané dne 15. prosince 1989 o zvýšení cen stanovených tarifem o 8 % s účinností od 1. ledna 1990 (oznámení ministra financí zveřejněné v *GURI* č. 299 ze dne 23. prosince 1989).

- 11 Komise zahájila proti italským právním předpisům tři různá řízení.
- 12 Dne 24. března 1992 podala Soudnímu dvoru žalobu, jíž se domáhala, aby bylo určeno, že Italská republika schválením uvedeného tarifu porušila články 9 a 12 Smlouvy o EHS. Tato žaloba byla zamítnuta rozsudkem ze dne 9. února 1994, Komise v. Itálie (C-119/92, Recueil, s. I-393), s odůvodněním, že dovozce není povinen v každém případě využít služeb profesionálního zaslátelce (bod 46).
- 13 Dne 30. června 1993 vydala Komise rozhodnutí 93/438/EHS v řízení podle článku 85 Smlouvy o EHS (IV/33.407 – CNSD, Úř. věst. L 203, s. 27), v němž konstatovala, že tarif představuje jednání porušující čl. 85 odst. 1 Smlouvy. CNSD podala žalobu na neplatnost tohoto rozhodnutí, kterou právě projednává Soud prvního stupně Evropských společenství (věc T-513/93), který se rozhodl odložit přezkum do vydání rozsudku Soudního dvora v projednávané věci (usnesení Soudu prvního stupně ze dne 6. května 1996, nezveřejněné v Recueil).
- 14 Domnívající se, že dotyčné vnitrostátní předpisy jsou v rozporu s články 5 a 85 Smlouvy, Komise zahájila postup před zahájením soudního řízení, který vedl k této žalobě.
- 15 Dopisem ze dne 18. října 1993 vyzvala italskou vládu, aby v tomto ohledu předložila svá vyjádření ve lhůtě dvou měsíců.
- 16 Vzhledem k tomu, že neobdržela žádnou odpověď, vydala Komise dne 21. června 1995 odůvodněné stanovisko a vyzvala Italskou republiku, aby přijala opatření nezbytná k tomu, aby tomuto stanovisku vyhověla do dvou měsíců od jeho oznámení.
- 17 Vzhledem k tomu, že italské orgány na uvedené odůvodněné stanovisko nereagovaly, podala Komise k Soudnímu dvoru tuto žalobu.
- 18 Italská vláda svým podáním došlým dne 15. května 1996 vnesla námitku nepřipustnosti podle čl. 91 odst. 1 jednacího řádu.
- 19 Soudní dvůr rozhodl o spojení přezkumu uvedené námitky s přezkumem věci samé.
- 20 Italská vláda nepředložila žalobní odpověď.

K námitce nepřipustnosti

- 21 V rámci prvního důvodu italská vláda uplatňuje, že Komise nebyla oprávněna zahájit druhé řízení směřující k určení nesplnění povinnosti ohledně výtek založených na člancích 5 a 85 Smlouvy, aniž vzala zpět svou první žalobu, týkající se údajného porušení článků 9 a 12 Smlouvy.
- 22 Tvrdí, že takto je tomu proto, že napadená jednání spočívají buď v uložení daně, nebo v uzavření dohody sdružením podniků, schválené dotyčným členským státem, nemůže však jít o oboje současně.
- 23 Dále, z celkové systematiky pravidel týkajících se žaloby pro nesplnění povinnosti vyplývá, že Soudní dvůr, jemuž byla věc předložena, nutně musí vydat rozsudek

o meritu sporu, pokud žalobce svou žalobu nevezme zpět. V souladu s tím, je-li Komise přesvědčena, že dotýčný stát neporušil povinnosti, jejichž porušení mu bylo vytknuto v odůvodněném stanovisku vydaném v rámci prvního řízení, nýbrž jiné povinnosti neslučitelné s prvně jmenovanými povinnostmi, nemůže současně nadále vyžadovat od Soudního dvora, aby rozhodl o uvedeném stanovisku, a zahájit nové řízení týkající se odlišného tvrzení neslučitelného s předchozím.

- 24 Komise tímto postupem také porušila právo italské vlády na obhajobu, neboť ta byla nucena hájit se současně ve dvou věcech, které byly založeny na týchž skutkových okolnostech, avšak na odlišných ustanoveních.
- 25 Ve druhém důvodu italská vláda poukazuje na právní mezery ve výzvě dopisem i v odůvodněném stanovisku. Podrobnou analýzu prvků představujících první údajné porušení čl. 85 odst. 1 Smlouvy obsahuje teprve žaloba. Avšak jak ve výzvě dopisem, tak v odůvodněném stanovisku se Komise omezila, pokud jde o porušení čl. 85 odst. 1, na odkaz na rozhodnutí 93/438. Podle ustálené judikatury ovšem odůvodněné stanovisko musí obsahovat souvislé a podrobné vylíčení důvodů, které vedly Komisi k přesvědčení, že dotčený stát nesplnil některou z povinností, které pro něj vyplývají ze Smlouvy (rozsudek ze dne 11. července 1991, Komise v. Portugalsko, C-247/89, Recueil, s. I-3659).
- 26 Pokud jde o první důvod, kromě skutečnosti, že pouze výzva dopisem předcházela vydání rozsudku Soudního dvora ve věci C-119/92, je třeba připomenout, že podle článků 155 a 169 Smlouvy je Komise strážkyní legality Společenství. V této funkci má za úkol dbát v obecném zájmu Společenství na řádné uplatňování Smlouvy ze strany členských států a nechat určit existenci případných nesplnění povinností, jež z ní vyplývají, za účelem jejich nápravy (rozsudek ze dne 4. dubna 1974, Komise v. Francie, 167/73, Recueil, s. 359, bod 15).
- 27 Je tedy na Komisi, aby posoudila vhodnost podání žaloby proti členskému státu, určila ustanovení, která porušil, a zvolila okamžik, kdy vůči němu zahájí řízení o nesplnění povinnosti, přičemž úvahy, které určují tuto volbu, nemohou ovlivnit přípustnost žaloby (rozsudek ze dne 1. června 1994, Komise v. Německo, C-317/92, Recueil, s. I-2039, bod 4).
- 28 Navíc vzhledem k tomu, že předmět sporu předloženého Soudnímu dvoru je vymezen odůvodněným stanoviskem, jelikož žaloba musí být založena na stejném odůvodnění a důvodech jako odůvodněné stanovisko (rozsudky ze dne 7. února 1984, Komise v. Itálie, 166/82, Recueil, s. 459, bod 16; ze dne 1. prosince 1993, Komise v. Dánsko, C-234/91, Recueil, s. I-6273, bod 16; a ze dne 12. ledna 1994, Komise v. Itálie, C-296/92, Recueil, s. I-1, bod 11), domnívá-li se Komise, že napadené vnitrostátní právní předpisy porušují jiná pravidla práva Společenství, a přeje-li si nechat také tato porušení konstatovat Soudním dvorem, nemá jinou možnost, než zahájit nové řízení o nesplnění povinnosti, aby se plně zhostila svých úkolů, jež jí ukládají články 155 a 169 Smlouvy.
- 29 Z výše uvedených úvah vyplývá, že skutečnost, že určitý členský stát se musí hájit ve dvou odlišných věcech, jejichž předmětem jsou tytéž skutkové okolnosti, ale které jsou založeny na odlišných ustanoveních, nemůže sama o sobě představovat porušení práva na obhajobu. Kromě toho italská vláda nepředložila žádný jiný poznatek, který

by mohl prokázat, že průběh těchto dvou řízení, posuzovaných odděleně nebo dokonce souhrnně, porušil její právo na obhajobu.

30 Pokud jde o druhý důvod, stačí konstatovat, že odůvodněné stanovisko obsahuje souvislé a podrobné vylíčení důvodů, které vedly Komisi k přesvědčení, že dotčený stát nesplnil jednu z povinností, které pro něj vyplývají ze Smlouvy.

31 Výzva dopisem a odůvodněné stanovisko totiž jasně, byť stručně, vymezují předmět sporu. Mimoto výslovně odkazují na rozhodnutí 93/438, ve kterém Komise podrobně popsala skutkový a právní rámec, v němž působí celní zástupci a CNSD (část I, „Skutkové okolnosti“, s. 27 až 31), a pak podala, rovněž zcela podrobně, své právní posouzení (část II, „Právní posouzení“, s. 31 až 33). Výzva dopisem a odůvodněné stanovisko konečně obsahují podrobný výklad jediné otázky, kterou se rozhodnutí 93/438 nezabývalo, a to otázky přičitatelnosti porušení práva Společenství, jehož se dopustila CNSD, Italské republiky.

32 Žaloba je proto přípustná.

K věci samé

33 K rozhodnutí o žalobě podané Komisí pro nesplnění povinnosti je třeba nejdříve přezkoumat, zda dotčený tarif představuje rozhodnutí sdružení podniků ve smyslu článku 85 Smlouvy.

34 Italská vláda na jednání uplatňovala, že celní zástupci jsou sice samostatně výdělečně činnými osobami, vzhledem k tomu, že vykonávají svobodné povolání podobně jako advokáti, geometři nebo tlumočníci, avšak nelze je považovat za podniky ve smyslu článku 85 Smlouvy, protože služby, které poskytují, mají duševní povahu, a protože výkon jejich povolání vyžaduje povolení a je spojen s dodržováním určitých podmínek. Smlouva ostatně činí rozdíl mezi samostatně výdělečně činnými osobami a podniky, takže ne každá samostatná výdělečná činnost je nutně vykonávána v kontextu podniku. Mimoto zde chybí nezbytný organizační prvek, čili spojení lidských, hmotných a nehmotných prvků trvale zapojených do sledování určitého hospodářského cíle.

35 Vzhledem k tomu, že nezávislí celní zástupci nejsou podniky, CNSD tím spíše nemůže představovat sdružení podniků ve smyslu článku 85 Smlouvy.

36 Především je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury pojem podniku zahrnuje jakoukoliv entitu vykonávající hospodářskou činnost nezávisle na právním postavení této entity a způsobu jejího financování (rozsudky ze dne 23. dubna 1991, Höfner a Elser, C-41/90, Recueil, s. I-1979, bod 21; ze dne 16. listopadu 1995, Fédération française des sociétés d'assurances a další, C-244/94, Recueil, s. I-4013, bod 14, a ze dne 11. prosince 1997, Job Centre, C-55/96, Recueil, s. I-7119, bod 21) a hospodářskou činnost představuje jakákoli činnost spočívající v nabízení zboží nebo poskytování služeb na daném trhu (rozsudek ze dne 16. června 1987, Komise v. Itálie, 118/85, Recueil, s. 2599, bod 7).

37 Činnost celních zástupců má hospodářskou povahu. Celní zástupci totiž nabízejí za úplatu služby spočívající ve vyřizování celních formalit, týkajících se zejména dovozu, vývozu a tranzitu zboží, jakož i jiné, doplňkové služby, jako jsou například

služby v měnové, obchodní a daňové oblasti. Navíc přebírají finanční rizika spojená s vykonáváním uvedené činnosti (rozsudek ze dne 16. prosince 1975, Suiker Unie a další v. Komise, 40/73 až 48/73, 50/73, 54/73 až 56/73, 111/73, 113/73 a 114/73, Recueil, s. 1663, bod 541). V případě nerovnováhy mezi výdaji a příjmy musí celní zástupce tento schodek nést sám.

- 38 Skutečnost, že činnost celních zástupců je duševní povahy, vyžaduje povolení a může být vykonávána bez spojení hmotných, nehmotných a lidských prvků, nemůže za těchto okolností vyloučit tuto činnost z působnosti článků 85 a 86 Smlouvy o EHS.
- 39 Dále je třeba přezkoumat otázku, do jaké míry profesní organizace, jakou je CNSD, jedná při vypracovávání tarifu jako sdružení podniků ve smyslu čl. 85 odst. 1 Smlouvy.
- 40 V tomto ohledu je namístě připomenout, že veřejnoprávní status vnitrostátního subjektu, jakým je CNSD, nebrání použití článku 85 Smlouvy. Toto ustanovení se podle svého znění vztahuje na dohody mezi podniky a na rozhodnutí sdružení podniků. Právní rámec, v němž dochází k uzavření takových dohod a přijetí takových rozhodnutí, jakož i právní kvalifikace tohoto rámce v různých vnitrostátních právních řádech, proto nemají žádný vliv na použitelnost pravidel Společenství v oblasti hospodářské soutěže, a zejména článku 85 Smlouvy (rozsudek ze dne 30. ledna 1985, Clair, 123/83, Recueil, s. 391, bod 17).
- 41 Mimoto členové CNSD jsou zástupci profesionálních celních zástupců a žádné ustanovení dotyčných vnitrostátních právních předpisů nebrání CNSD, aby jednala ve výlučném zájmu této profese.
- 42 Na jedné straně totiž členy CNSD mohou být pouze celní zástupci zapsaní v rejstřících, protože jsou voleni z členů departementních rad, v nichž zasedají jen celní zástupci (čl. 13 druhý pododstavec zákona č. 1612/1960 a čl. 22 druhý pododstavec vyhlášky ministra financí ze dne 10. března 1964). V tomto ohledu je důležité zdůraznit, že od novelizace provedené nařízením s mocí zákona č. 331/1992 již funkci předsedy CNSD nevykonává generální ředitel cel. Konečně italský ministr financí, který je pověřen dohledem nad dotyčnou profesní organizací, není oprávněn zasahovat do jmenování členů departementních rad a CNSD.
- 43 Na straně druhé je CNSD pověřena stanovením tarifu pro odborné služby celních zástupců na základě návrhů departementních rad [čl. 14 písm. d) zákona č. 1612/1960]. V tomto ohledu příslušné vnitrostátní právní předpisy neobsahují žádné pravidlo, které by zavazovalo nebo jen nabádalo členy CNSD nebo členy departementních rad, aby brali zřetel na kritéria veřejného zájmu.
- 44 Z toho vyplývá, že členové CNSD nemohou být považováni za nezávislé odborníky (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 17. listopadu 1993, Reiff, C-185/91, Recueil, s. I-5801, body 17 a 19; ze dne 9. června 1994, Delta Schiffahrts- und Speditionsgesellschaft, C-153/93, Recueil, s. I-2517, body 16 a 18, a ze dne 17. října 1995, DIP a další, C-140/94 až C-142/94, Recueil, s. I-3257, body 18 a 19) a že podle zákona nejsou při stanovení tarifu povinni přihlížet nejen k zájmům podniků nebo sdružení podniků v odvětví, které je jmenovalo, ale i k obecnému zájmu a k zájmům podniků v jiných odvětvích nebo uživatelů dotyčných služeb (výše uvedené

rozsudky Reiff, body 18 a 24; Delta Schiffahrts- und Speditionsgesellschaft, bod 17, a DIP a další, bod 18).

- 45 Dále je třeba konstatovat, že rozhodnutí, kterými CNSD stanoví jednotný závazný tarif pro všechny celní zástupce, omezují hospodářskou soutěž ve smyslu článku 85 Smlouvy a mohou ovlivnit obchod uvnitř Společenství.
- 46 Tarif totiž přímo stanoví ceny služeb celních zástupců. Určuje pro každý jednotlivý druh činností maximální a minimální ceny, které lze účtovat zákazníkům. Tarif dále stanoví různé škály na základě hodnoty nebo hmotnosti zboží, které má být procleno, anebo zvláštního druhu zboží nebo druhu odborné služby (článek 1).
- 47 Navíc je tento tarif závazný (článek 5), takže celní zástupce se od něj nemůže z vlastního podnětu odchýlit. Odchyly je oprávněna stanovit pouze CNSD (článek 6).
- 48 Pokud jde o ovlivnění obchodu uvnitř Společenství, stačí připomenout, že kartelová dohoda vztahující se na celé území členského státu má ze své podstaty za účinek posílení oddělování vnitrostátních trhů, čímž narušuje vzájemné hospodářské prolínání, které je zamýšleno Smlouvou (rozsudky ze dne 17. října 1972, Vereeniging van Cementhandelaren v. Komise, 8/72, Recueil, s. 977, bod 29, a ze dne 11. července 1985, Remia a další v. Komise, 42/84, Recueil, s. 2545, bod 22).
- 49 Tento účinek je v projednávaném případě o to citelnější, že různé druhy činností spojených s dovozem nebo vývozem a vykonávaných uvnitř Společenství, jakož i operace uskutečňované mezi subjekty Společenství, vyžadují vyřizování celních formalit, a v důsledku toho mohou činit nezbytným zapojení nezávislého celního zástupce zapsaného v rejstříku.
- 50 Tak je tomu u operací takzvaného „vnitřního tranzitu“, které zahrnují zaslání zboží z Itálie do jiného členského státu, tj. z jednoho místa celního území Společenství do druhého, tranzitem přes třetí zemi (například Švýcarsko). Tento druh operací je pro Itálii zvláště významný, protože velký podíl zboží zasílaného ze severovýchodních regionů země do Německa a Nizozemska se přepravuje tranzitem přes Švýcarsko.
- 51 Z předchozích úvah vyplývá, že přijetím tarifu CNSD porušila čl. 85 odst. 1 Smlouvy.
- 52 Dále je třeba posoudit otázku, do jaké míry lze uvedené protiprávní jednání přičítat Italské republice.
- 53 V tomto ohledu je třeba připomenout, že ačkoli se článek 85 Smlouvy sám o sobě týká pouze chování podniků a nevztahuje se na legislativní nebo správní opatření přijatá členskými státy, je nicméně skutečností, že tento článek ve spojení s článkem 5 Smlouvy ukládá členským státům povinnost nepřijímat nebo neponechávat v platnosti opatření, byť legislativní nebo správní povahy, která mohou vyloučit užitečný účinek pravidel hospodářské soutěže vztahujících se na podniky (pokud jde o článek 85 Smlouvy, viz rozsudek ze dne 21. září 1988, Van Eycke, 267/86, Recueil, s. 4769, bod 16, a výše uvedené rozsudky Reiff, bod 14, a Delta Schiffahrts- und Speditionsgesellschaft, bod 14; pokud jde o článek 86 Smlouvy, viz rozsudek ze dne 16. listopadu 1977, GB-Inno-BM, 13/77, Recueil, s. 2115, bod 31).

- 54 O takový případ se jedná, zejména když členský stát nařídí nebo zvýhodní uzavírání kartelových dohod, které je v rozporu s článkem 85, nebo posílí účinky takových dohod, anebo zbaví svou vlastní právní úpravu její státní povahy tím, že přeneše odpovědnost za přijetí intervenčních rozhodnutí v hospodářské oblasti na soukromé subjekty (výše uvedené rozsudky Van Eycke, bod 16; Reiff, bod 14, a Delta Schiffahrts- und Speditionsgesellschaft, bod 14).
- 55 Je nutno konstatovat, že Italská republika tím, že vydala dotčenou vnitrostátní právní úpravu, nejen nařídila uzavření dohody, která je v rozporu s článkem 85 Smlouvy, a zřekla se ovlivnění jejího obsahu, ale též pomáhá zajišťovat její dodržování.
- 56 Zprvč čl. 14 písm. d) zákona č. 1612/1960 nutí CNSD vypracovat závazný jednotný tarif pro služby celních zástupců.
- 57 Zadržé, jak vyplývá z bodů 41 až 44 tohoto rozsudku, dotčené vnitrostátní právní předpisy zcela přenechaly soukromým hospodářským subjektům pravomoci orgánů veřejné moci v oblasti stanovení tarifů.
- 58 Zatřetí, italské právní předpisy výslovně zakazují celním zástupcům zapsaným v rejstříku, aby se odchýlili od tarifu (článek 11 zákona č. 1612/1960), pod trestem vyloučení, pozastavení činnosti nebo vyškrtnutí z rejstříku (články 38 až 40 vyhlášky ministra financí ze dne 10. března 1964).
- 59 Začtvrté, ačkoli žádné právní nebo správní ustanovení nesvěřuje ministrovi financí pravomoc schvalovat tarif, je skutečností, že vyhláška ministra financí ze dne 6. července 1988 udělila tarifu zdání veřejnoprávního předpisu. Zveřejnění v „Obecné řadě“ *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana* založilo domněnku znalosti tarifu ze strany třetích osob, na kterou by si rozhodnutí CNSD nikdy nemohlo činit nárok. Dále, takto propůjčená úřední povaha tarifu usnadňuje celním zástupcům uplatňování cen, které tarif stanoví. A konečně jeho povaha odrazuje zákazníky, kteří by chtěli vznést námitky proti cenám požadovaným celními zástupci.
- 60 S přihlédnutím k výše uvedeným úvahám je namístě konstatovat, že Italská republika tím, že přijala a ponechává v platnosti zákon, který udělením příslušné rozhodovací pravomoci vyžaduje od CNSD, aby přijala rozhodnutí sdružení podniků, které odporuje článku 85 Smlouvy, spočívající ve stanovení závazného tarifu pro všechny celní zástupce, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 5 a 85 Smlouvy.

K nákladům řízení

- 61 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Italská republika neměla ve věci úspěch, je namístě uložit jí náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát)

rozhodl takto:

- 1) **Italská republika tím, že přijala a ponechává v platnosti zákon, který udělením příslušné rozhodovací pravomoci vyžaduje od Národní rady celních zástupců (Consiglio nazionale degli spedizionieri doganali – CNSD), aby přijala rozhodnutí sdružení podniků, které odporuje článku 85 Smlouvy o EHS, spočívající ve stanovení závazného tarifu pro všechny celní zástupce, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 5 a 85 této smlouvy.**
- 2) **Italské republice se ukládá náhrada nákladů řízení.**